

O B S A H

DERMATOLOGIE

Č á s t všeobecná

I. Kůže zdravá	
A. Skladba kůže	5
B. Fysiologie kůže	5
1. Pružnost a pevnost	5
2. Turgor	5
3. Perspirace	5
4. Pocení	6
5. Thermoregulace	6
6. Promaštění, maz	6
7. Rohovění	6
8. pH	7
9. Neutralisační schopnost	7
10. Resistence chemická	7
11. Pigmentace	7
12. Reaktibilita kapilár	7
13. Kůže jakožto orgán vyměšovací	7
II. Kůže nemocná — projevy kožních chorob	
A. Změny objektivní	8
1. Zánět:	8
a) akutní	8
b) subakutní	8
c) chronický	9
d) granulační	9
2. Otok:	9
a) zánětlivý	9
b) nezánětlivý	9
3. Mokvání	9
4. Olupování	9
5. Poruchy souvislosti povrchu:	9
a) eroze	9
b) rhagady	9
c) vředy	10
6. Jizvení	10
7. Atrofie	10
8. Bujení	10
9. Změny ve tvorbě pigmentu:	11
a) hyperpigmentace	11
b) depigmentace až albinismus	11
10. Změny v sekreci potu a mazu:	11

B. Změny subjektivní	11
III. Péče o kůži zdravou	12
IV. Péče o kůži pracujících	13
V. Péče o kůži nemocnou — ošetřování kožních chorob	13
A. Všeobecná část	13
B. Léčení místní	17
1. Stručný přehled léků, užívaných k zevnímu léčení:	17
a) kyselina salicylová	17
b) kyselina boritá	17
c) resorcin	17
d) tanin	17
e) ichthyol	17
f) dehet	17
g) síra	18
h) mentol	18
ch) organická barviva	18
i) sulfonamidy, antibiotika	18
2. Formy zevních léků:	18
a) zásypy	18
b) roztoky	18
c) vysychavé směsi	18
d) pasty	19
e) masti	19
f) fermeže	19
g) náplasti	20
3. Léčba fysikální	20
C. Léčba celková	20
VI. Škodliviny lidské kůže	20
A. Vlivy, působící škodlivě na kůži	21
1. mechanické	21
2. fysikální	21
3. chemické	21
4. mikrobiální	22
5. původu rostlinného	22
6. původu živočišného	22
7. vlivy vlastního organismu:	22
a) alimentární	22
b) hormonální	23
c) nervové	23
B. Způsob účinku škodliviny na kůži	23

Č á s t s p e c i á l n í

I. Onemocnění ze známých, převážně zevních příčin	26
A. mechanických:	26
1. mozol	26
2. kuří oko	26

B. fysikálních:	27
1. z chladu	27
a) omrzliny akutní	27
b) omrzliny chronické	28
2. z vysokých teplot	28
a) akutní (popáleniny, opařeniny)	28
b) chronické	30
3. elektrickým proudem	30
4. slunečním zářením	31
5. zářením roentgenovým a radiovým	31
C. chemických	31
D. parazitárních:	32
1. veš vlasová	32
2. veš šatní	33
3. veš ohanbí	33
4. štěnice	33
5. blecha	34
6. svrab	34
7. klíště	34
E. plísňemi a kvasinkám podobnými mikroorganismy:	34
1. epidermophytie:	35
a) ekzema marginatum	35
b) epidermophytia disidrotica	35
c) interdigitální ekzém	35
2. trichophytie:	35
a) na kůži neovlasené	35
b) na kůži ovlasené	35
3. mikrosporie	36
4. favus	36
5. moniliasy:	36
a) soor	36
b) interdigitální eroze	37
F. bakteriemi:	37
1. streptokoky:	37
a) erysipel (růže)	37
b) impetigo streptokokové (contagiosa)	37
2. stafylokoky	38
a) s postižením folikulů	38
b) s postižením potných žláz	38
c) bez postižení přídatných orgánů kůže	39
3. flegmona	40
4. červenka	40
5. tuberkulosa kůže:	40
a) vřed primární	40
b) vřed sekundární	40
c) tbc verrucosa cutis	40
d) lupus vulgaris	41
e) skrofuloderma	41
f) erythema induratum Bazin	42

G. Virová onemocnění kůže	42
1. herpes simplex	42
2. herpes zoster	42
3. verruca vulgaris	43
4. verrucae planae juveniles	43
5. condylomata acuminata	43
II. Onemocnění z příčin a mechanismů neznámých anebo sporných	43
1. ekzém	43
2. lichen	45
3. psoriasis	46
4. kopřivka	46
5. dětská kopřivka (strophulus)	47
6. Quinckeho oedem	47
7. prurigo	47
8. acne	48
9. erythematodes	48
10. exsudativní erythem	49
11. pemphigus vulgaris	50
12. dermatitis herpetiformis	50
13. herpes gestationis	50
III. Onemocnění periferního oběhu	51
A. tepenného	51
1. choroba Raynaudova	51
B. tepenného i žilného	51
1. choroba Bürgerova	51
C. žilného	51
1. phlebitis, thrombophlebitis	51
2. hemoroidy	52
3. varikosní komplex	52
IV. Hyperkeratosy	55
ichthyosis	55
V. Nádory	56
A. benigní:	56
1. epidermální:	56
a) atherom	56
2. dermální:	56
a) fibrom	56
b) neurinom	56
c) keloid	56
d) lipom	56
e) haemangiom	56
xanthomatosis	56
B. maligní:	57
1. epidermální:	57
a) basaliom	57
b) spinaliom	57
2. dermální:	57
a) sarkomy	57
VI. Kožní choroby z povolání	57

VENEROLOGIE

I. Nevenerické choroby pohlavních orgánů	63
A. U mužů	63
1. zánět žaludu, phimosa, paraphimosa	63
2. zánět močové trubice nekapavčitý	64
3. zánět varlete a nadvarlete	64
B. U žen	64
1. vulvovaginitis	64
2. fluor	65
II. Nemoci pohlavní	65
A. syphilis	66
1. získaná	67
2. vrozená	70
B. kapavka akutní a chronická	72
1. mužská	73
2. ženská	75
3. vulvovaginitis gonorrhœica infantum	77
4. metastatická kapavka	77
5. léčení kapavky	77
C. měkký vřed	78
D. lymphogranulomatosis inguinalis	79

ED. 54.118

MUDr Ervíн Černý

ZÁKLADY DERMATOLOGIE A VENEROLOGIE

Pomocná skripta pro zdravotnické školy

Vydalo Státní zdravotnické nakladatelství, n. p. v Praze

Hlavní redaktor: MUDr Zdeněk Macek — Odpovědný redaktor: Dr Vlastimil Matula

Technický redaktor: Adolf Poslušný — Korektor: Jaroslav Rokyta

K sazبě: 16. 7. 1954 — Podepsáno k tisku: 9. 11. 1954-D-06300

Vyšlo: prosinec 1954 — Vydání 1. — Náklad: 5.000 výtisků — Stran: 84

Vyobrazení: 2

PAP: 2,62 — AA: 6,24 — VA: 6,40

Výtiskly a knihařsky zpracovaly Středočeské tiskárny, n. p., základní závod,
Praha II, Hálkova 2, ze sazby písmem Brno Z, na papíru 223-04, 61 × 86, 70 g

301 08 - 12 — 104.077/54/SV — 413 — 4%

Cena kart. výtisku Kčs 5,10 — 1. X. 1953

Československá akademie
BIOLOGICKÝ USTAV
Praha XIX-Na cvičiště č. 2
Knihovna